

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA CESTOVNÍHO RUCHU A OBCHODU
V TÁBOŘE**

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

Prostředí cestovního ruchu

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor:
Jana Švarcová

2007

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci na téma „Prostředí cestovního ruchu“, vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a podkladových materiálů, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

V Táboře dne 13. dubna 2007

.....
vlastnoruční podpis autora

Poděkování:

Děkuji RNDr. Josefu Navrátilovi za jeho odbornou pomoc, cenné připomínky a vedení při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří byli ochotni a poskytli mi potřebné informace.

Tábor, 2007

Obsah

1. Úvod	7
2. Cíle práce	8
2.1 Cíle práce	8
2.2 Hypotézy	8
3. Metodika tvorby práce	9
3.1 Metodika teritoriálního modelu	9
3.2 Metodika dotazníkového šetření	10
3.3 Metodika zpracování návrhu	11
4. Literární rešerše a vymezení pojmů	12
5. Situační analýza	15
5.1 Turistický region Plzeňsko	15
5.2 Základní charakteristika regionu Domažlicko	16
6. Teritoriální model cestovního ruchu – Horšovskotýnsko	19
6.1 Selektivní předpoklady	21
6.2 Lokalizační předpoklady	22
6.3 Realizační předpoklady	26
6.4 Historie	26
7. Zhodnocení současného stavu	28
7.1 Doba pobytu	33
7.2 Ubytování a stravování	34
7.3 Místo trvalého bydliště	36
7.4 Druh cestovního ruchu	37
7.5 Konflikty	38
8. Návrhy opatření pro využití rekreačního prostoru	41
9. Závěr	42
10. SUMMARY	43
11. Použité zdroje	44
12. Seznam grafů	46
13. Seznam příloh	47
14. Přílohy	48

1. ÚVOD

Cestovní ruch se stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. V rámci cestovního ruchu se každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí, kteří zpravidla ve svém volném čase opouštějí dočasně místa svého stálého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů. (9) Hlavním důvodem, proč lidé mění prostředí je potřeba odpočinku, klidu, pohybu, poznání kulturních a estetických zážitků. K tomu je třeba čistá a neporušená příroda a také kulturně – historické památky a to vše se nachází na Horšovskotýnsku, kde je také cíl mé práce - turistická trasa, která bude vést právě po těchto významných a krásných památkách a neporušené přírodě.

Horšovskotýnsko leží v podhůří Českého lesa, v širokém údolí řeky Radbuzy a patří k těm oblastem, jejichž hranice nebyly někdy přesně vymezeny. V podstatě je to území, na kterém se v 17. – 20. století rozkládalo panství horšovskotýnských Trauttmansdorffů.

Osud této oblasti byl odrazem soužití dvou živlů – českého a německého, který byl typický pro pohraniční oblast. Jejich spolupráce, ale i střetávání určovaly dějiny oblasti. Umělecká jedinečnost dochovaného urbanistického celku svědčí o vzájemném prolínání obou kultur a v současnosti vytváří vhodný prostor pro budoucí spolupráci. V nedávné minulosti bylo Horšovskotýnsko neprávem opomíjeno, zejména ve srovnání s nedalekými turisticky atraktivními oblastmi Chodska a centrální Šumavy. Český les zde sice nedosahuje výšek šumavských hor, ale poskytuje možnost krásných vycházek do téměř nenarušené přírody, zvláště do partií zpřístupněného pohraničního pásma. Mírně zvlněná a částečně zalesněná krajina kolem Horšovského Týna protkaná řekou Radbuzou je ideální k pěším výletům. Okolím prochází několik turistických značených cest, svůj počátek tu má též cyklotrasa směřující z Horšovského Týna do partnerského Nabburgu.

Za zmínku stojí památky nacházející se přímo v Horšovském Týně. Památkové hodnoty, které Horšovský Týn se zámek, kostely, městskými domy a parkem představuje, ocenil i minulý režim, když historické jádro města vyhlásil městskou památkovou rezervací. Zámek zestátněný Trauttmansdorffům náleží mezi nejvýznamnější západočeské památkové objekty. V sezóně projdou jeho interiéry tisíce návštěvníků. (13)

2. CÍLE PRÁCE

Cíle práce

- Hlavním cílem této bakalářské práce je vypracování návrhu optimalizujícího využití oblasti Horšovského Týna pro cestovní ruch.
- Dílčími cíly této práce jsou provedení situační analýzy, zhodnocení současného stavu využití tohoto rekreačního prostoru na bázi zjištění struktury návštěvníků a sestavit teritoriální model cestovního ruchu této oblasti.

Hypotézy

- Oblast Horšovskotýnska je častým cílem turistů vzhledem k hojnému počtu památek a krásné přírodě.
- Oblast je vhodná jak pro pěší turistiku, tak i pro cyklotrasy.
- Nenachází se zde mnoho příležitostí pro typické rekreační aktivity.
- Při využívání tohoto prostoru nemají turisté problém nalézt pro ně uspokojivé ubytovací a stravovací zařízení a problémem zde není ani doprava.
- Informace o kulturních akcích, o památkách a jiných potřebných informacích pro turisty jsou volně dostupné a lze je snadno sehnat v potřebném množství.

3. METODIKA TVORBY PRÁCE

Metodický postup zpracování bakalářské práce byl rozdělen do několika fází.

V přípravné fázi bylo nejprve vymezeno území, kterému se tato práce bude věnovat. Tím je Horšovskotýnsko, protože je bohaté na zajímavé památky a krásnou přírodu, a proto je turisticky využíváno.

Jedním z předpokladů pro zpracování tématu bylo shromáždění informací o dané problematice a oblasti.

V této části byla použita sekundární a primární data. Sekundární data byla získána studiem a četbou odborných publikací a veřejných dokumentů. K tomu byla použita odborná literatura, regionální literatura, mapy, prospekty a statistické materiály. Mnoho informací bylo třeba získat přímo od příslušných subjektů působících v oblasti.

Problémem byla i komunikace s některými úřady a také s nízkou vybaveností městských knihoven.

Primární data byla získána sběrem informací, mezi který patřilo dotazování a pozorování. Tato data byla poté zpracována dle postupu v publikaci HRALA V. (2001): Geografie cestovního ruchu. Idea Servis, Praha.

Zpracování dalšího kroku, kterým bylo provedení situační analýzy týkající se regionu, ve kterém lokalita leží a rekreačního prostoru, bylo provedeno opět dle výše zmíněné publikace.

V další fázi byly všechny získané primární i sekundární informace utříděny a zpracovány. Údaje získané dotazníkovým šetřením byly zpracovány pomocí programu MS Excel. Práce byla dále zpracovávána dle publikace SYNEK M., SEDLÁČKOVÁ H., VÁVROVÁ H. (2002): Jak psát diplomové a jiné písemné práce. VŠE, Praha.

3.1 Metodika teritoriálního modelu

V této části práce byla použita jak sekundární, tak i primární data. Primární data byla zpracována postupem v publikaci HRALA V. (2001): Geografie cestovního ruchu. Idea Servis, Praha a dle publikace MALÁ V. (1999): Cestovní ruch – vybrané kapitoly. VŠE, Praha.

Teritoriální model byl zpracován dle lokalizačních, selektivních a realizačních činitelů. Selektivní faktory jsou činitelé, kteří stimulují vznik cestovního ruchu. Lokalizační

podmínky jsou činitelé, kteří vytvářejí možnosti pro lokalizaci teritoria. Realizační podmínky jsou činitelé, kteří umožňují faktickou realizaci teritoria.

3.2 Metodika dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření probíhalo v červenci a v srpnu roku 2006 v Horšovském Týně a okolí a jeho cílem bylo získání primárních údajů pro analýzu poptávky, zjištění struktury návštěvníků a zhodnocení současného stavu. Výběr respondentů byl nahodilý a dotazování bylo realizováno osobně. Šetření bylo prováděno převážně o víkendech, občas i ve všedních dnech. Celkem bylo osloveno 144 respondentů. Dotazník (Příloha č. 1) obsahuje celkem 18 otázek, z toho 4 otázky jsou otevřené a ostatní otázky, tedy 14, jsou polytomické výběrové. Dotazník obsahuje hlavičku, ve které je popsáno, z jakého účelu je toto šetření prováděno a kdo toto šetření provádí.

Respondenti byli samozřejmě ujištěni, že tento dotazník je anonymní. První otázkou bylo zjišťováno, odkud respondenti přicestovali. Z odpovědí lze tedy zjistit, do jakých vzdáleností je známá oblast Horšovskotýnska. Ve druhé otázce respondenti odpovídali, jakým způsobem přicestovali do oblasti. Takto lze zjistit, jaký je pro respondenty nejčastější způsob dopravy. Ve třetí otázce respondenti zodpovídali, zda přicestovali sami, či s rodinou nebo s přáteli. Čtvrtá otázka zjišťovala, zda respondenti navštívili tuto oblast již někdy dříve. Odpovědi slouží ke zjištění, zda turisté tuto oblast navštíví vícekrát a zda je tato oblast láká. V páté otázce respondenti zodpovídali, kvůli jaké příležitosti přicestovali do oblasti. Takto lze zjistit, co sem turisty nejvíce přitahuje. V šesté otázce se zjišťovalo využívání cestovních agentur či kanceláří turistů.

Sedmá otázka obsahuje možnosti, kde respondent získal informace o popisované oblasti. Na osmou otázku respondenti odpovídali, jak dlouho se zdrželi v oblasti.

V deváté a desáté otázce se zjišťovalo, zda turisté využívali místní stravovací a ubytovací zařízení. V jedenácté a čtrnácté otázce mohli turisté vyjádřit svůj vlastní názor a důvod, kvůli kterému oblast navštívili. Do odpovědí na tyto dvě otázky psali, co v okolí považují za nejzajímavější, co se jim nejvíce líbilo a jaké zajímavosti hodlají ještě navštívit. Ve dvanácté otázce mohli turisté vyjádřit svoji nespokojenost a připomínky na popisovanou oblast. Ve třinácté otázce odpovídali, zda hodlají oblast ještě navštívit, či nikoliv. V závěru jsou umístěny otázky týkající se věku, pohlaví, vzdělání a zaměstnání respondenta. Tyto údaje byly dále zpracovány v MS Excelu a z nich byly vytvořeny grafy.

3.3 Metodika zpracování návrhu

Návrh byl zpracován podle zjištěných primárních informací a také podle sekundárních informací. Zjištěné informace byly rozříděny podle potřeb jednotlivých úkolů. Ty byly dále zpracovávány a s pomocí nich byly řešeny úkoly a hypotézy. Oddělovaly se informace nepotřebné a zastaralé od potřebných a důležitých.

4. LITERÁRNÍ REŠERŠE A VYMEZENÍ POJMŮ

Tématu cestovní ruch se již věnovala velká řada autorů. První práce o cestovním ruchu vznikly začátkem 20. století a pokračuje se až do současnosti. Jejich snahou je především definice a vymezení tohoto fenoménu. Existuje kolem 200 definic cestovního ruchu. Cestovní ruch se neustále vyvíjí a mění se samozřejmě i teoretické přístupy k cestovnímu ruchu a tím i jeho pojetí. Na cestovní ruch je možné nahlížet z různých hledisek a to se promítá do různých přístupů k definici cestovního ruchu. (9)

W. Hunziker a K. Krapft definovali r. 1942 cestovní ruch jako „*souhrnné označení vztahů a jevů, vznikajících na základě cesty a pobytu místně cizích osob, pokud se pobytem nesleduje usídlení a pokud s ním není spojena žádná výdělečná činnost.*“ Tato definice se stala východiskem dalšího vývoje definování cestovního ruchu, zejména v poválečném období. Za nejdůležitější mezník v definování cestovního ruchu lze považovat definici WTO z r. 1991. (HUNZIKER W., KRAPP K. (1942): Grundriss der Allgemeinen Fremdenverkehrslehre, Polygraphischer Verlag, Zürich.) (10)

V současnosti se cestovním ruchem zabývá mnoho autorů. Z českého prostředí lze jmenovat mj. *M. Čertíka, M. Heskovou, V. Hralu, V. Malou, J. Oriěšku, J. Šípa, J. Zelenku*, jejichž knihy byly při vypracování mé bakalářské práce použity. Jednotliví autoři přistupují k cestovnímu ruchu ve svých knihách rozdílně. Např. *M. Čertík* se zabývá fenoménem cestovní ruch komplexně, jak z hlediska teorie, tak částečně i praxe. Publikace *HESKOVÁ M. (1997): Cestovní ruch*. Fakulta managementu Jihočeské univerzity v Jindřichově Hradci podává ucelený přehled problematiky cestovního ruchu, charakterizuje mimo jiné trh cestovního ruchu včetně zásad trvale udržitelného rozvoje. *J. Oriěška* ve své knize *Technika služeb cestovního ruchu* charakterizuje jednotlivé druhy služeb v cestovním ruchu a způsob jejich poskytování. Cestovní ruch definuje jako „*soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest.*“ [ORIEŠKA J. (1999): *Technika služeb cestovního ruchu*, Praha.].

S tématem, které práce zpracovává, je spojeno několik důležitých pojmů. Pro lepší nástin problematiky je proto důležité vymezit si několik základních pojmů vztahujících se k cestovnímu ruchu a rekreaci.

Terminologie

Cestovní ruch – „činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí a to na dobu kratší než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“ (WTO, 9)

Druh cestovního ruchu – „typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky.“ (11)

Rekreace – „využití volného času, jehož součástí může být aktivní pohyb, aktivní nebo pasivní účast na různých akcích, cestování a turistika.“ (11)

Destinace cestovního ruchu – místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu vybírá pro svou návštěvu (WTO, 6)

Návštěvník – jakákoliv osoba, která cestuje do jiného místa než je místo jejího obvyklého pobytu na dobu nepřevyšující 1 rok, účel návštěvy je jiný než výkon výdělečné činnosti (WTO, 11)

Turista – cestující, který se zdrží v navštíveném místě alespoň 24 hodin za účelem využití volného času. (WTO, 11)

Výletník – dočasný návštěvník, který se v navštíveném místě nebo zemi zdrží pouze jeden den, tedy bez přenocování. (4)

Hotel – ubytovací zařízení, s nejméně 10 pokoji pro hosty a s recepcí, které zajišťuje stravovací služby a i široký sortiment dalších služeb pro hosty. (11)

Kemp – vymezená plocha s hygienickým zařízením pro přechodné ubytování ve vlastním zařízení hostů. (11)

Penzion – zařízení nabízející ubytování obvykle na více než jednu noc a poskytující stravování zejména svým hostům. (11)

Předpoklady cestovního ruchu – souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu. (11)

Selektivní předpoklady – stimulují vznik cestovního ruchu ve funkci poptávky. Dělí se na objektivní (např. charakter politického systému, dosažená životní úroveň, fond volného času, demografické faktory, životní prostředí) a subjektivní faktory, mezi něž patří zejména řada psychologických pohnutek ovlivněných kulturní úrovní obyvatel, reklamou, propagací apod. (5)

Lokalizační předpoklady – vytvářejí možnosti pro lokalizaci cestovního ruchu ve vztahu nabídky teritoria. Jsou zde zahrnuty přírodní podmínky (klima, hydrologické poměry, reliéf, flóra, fauna) a společenské podmínky a atraktivita (kulturně historické památky, kulturní zařízení a akce, sportovní a zábavní zařízení a akce). (5)

Realizační předpoklady – mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování cestovního ruchu prostřednictvím dopravy, ubytovacích a stravovacích zařízení. (5)

Turistická stezka – stezka určená pro pěší turisty, případně i cykloturisty. (11)

5. SITUAČNÍ ANALÝZA

5.1 Turistický region Plzeňsko

Plzeňský kraj leží na jihozápadě České republiky ve výhodné poloze mezi středem Čech a zeměmi západní Evropy. Svou rozlohou 7561 km² se mezi kraji České republiky řadí na třetí místo, počtem obyvatel 549 181 však až na místo deváté a po Jihočeském kraji je druhým nejméně osídleným krajem. Vzhledem k poloze Plzeňského kraje při státní hranici s Německem tvoří významnou část návštěvníků kraje zahraniční turisté.

Přírodní podmínky Plzeňského kraje jsou velmi rozmanité. Dominantním přírodním celkem je pásmo Šumavy a Českého lesa. Severovýchodní část kraje tvoří Plzeňská kotlina, na níž navazuje Plzeňská pahorkatina a Brdská vrchovina. Mezi největší vodní toky patří řeka Mže, která v Plzni získává název Berounka, a dále řeky Otava, Radbuza, Úhlava, Klabava, Střela a Vydra. Nejcenější přírodní lokality chrání Národní park Šumava, CHKO Šumava, Přírodní park Český les a řada dalších přírodních parků.

Sídelní struktura Plzeňského kraje je poměrně nevyvážená. Jeho metropolí je Plzeň, čtvrté největší město České republiky, v němž žije 167 000 obyvatel, což je 30 % obyvatelstva celého kraje. Plzeň vznikla ve strategické poloze na křižovatce obchodních cest vedoucích do Norimberka a Řezna a po celou dobu svého trvání je historickým, kulturním a hospodářským centrem kraje.

Sídlí zde Západočeská univerzita, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a biskupství. V ekonomice kraje mají velký význam plzeňské průmyslové podniky, které vytváří téměř 2/3 HDP celého kraje. V minulosti sehrála důležitou roli i města Tachov, Stříbro, Rokycany, Horažďovice, Sušice, Klatovy a Domažlice, o čemž svědčí cenné historické památky, dokládající jejich někdejší prosperitu a bohatou historii. V oblasti Českého lesa se dodnes zachovaly různé tradiční poutě a slavnosti připomínající svébytnou chodskou kulturu.

Plzeňský kraj leží v klimaticky mírném pásmu, vzhledem k členitosti terénu a díky střídajícím se vlivům oceánu a pevniny zde má počasí proměnlivý charakter. Plzeňská kotlina se vyznačuje teplejším podnebím než zbývající části kraje a většina jejího území spolu s částí Tachovska leží ve srážkovém stínu Českého lesa. Rovněž níže položená území Českého lesa patří ke klimaticky mírné oblasti, padá zde však více srážek. Nejdrsnější klima na území Plzeňského kraje panuje v oblasti Šumavy, na jejíž

návětrnou stranu spadne ročně průměrně až 1500 mm srážek. Zima zde bývá dlouhá a ve vyšších oblastech leží sníh až 140 dní v roce. Závětrná část Šumavy se naopak vyznačuje nízkou oblačností a vysokým počtem hodin slunečního svitu.

Rozmanitý charakter krajiny, nestejná hustota osídlení a rozdílná koncentrace průmyslu jsou příčinou odlišného výskytu druhů flóry a fauny. Území kraje můžeme z tohoto hlediska rozdělit přibližně na tři oblasti. Druhově nejchudší oblastí je Plzeňská kotlina, která se vyznačuje vysokou hustotou obyvatel a značným rozšířením průmyslu.

Původní lesy zde převážně nahradily jehličnaté monokultury a ze savců jsou zde rozšířené jen drobné druhy. Zajímavější flóru a faunu najdeme v oblasti Plzeňské pahorkatiny a Brdské vrchoviny, kde se zachovaly zbytky původních porostů, nacházející se většinou na území přírodních parků a na maloplošných chráněných územích.

Třetí a druhově nejzajímavější oblast tvoří horská pásma Českého lesa a Šumavy a jejich blízké okolí.

Z hlediska pěší turistiky je na většině území Plzeňského kraje nenáročný terén se sítí značených cest. S náročnějším terénem se můžeme občas setkat na území Šumavy a Českého lesa. Pohyb po značených cestách je bezpečný a zpravidla se hodí i pro rodiče s dětmi nebo pro starší osoby. Je možné zde provozovat i celou řadu dalších letních a zimních sportů. Řeky Otava a Berounka jsou oblíbeným cílem vodáků, a přestože se na území kraje nachází jen málo rekreačních vodních ploch, příznivce dalších vodních sportů a odpočinkové rekreace můžeme najít např. u vodní nádrže Hracholusky či u rybníků ležících v blízkém okolí Plzně. Pro jízdu na běžkách a sjezdové lyžování se hodí zejména oblast Šumavy a Českého lesa. (12)

5.2 Základní charakteristika regionu Domažlicko

Okres Domažlice patří svojí polohou mezi okresy příhraniční. Sousedí v délce hranice 84 km se SRN. Z vnitrozemských okresů sousedí na severu s okresem Tachov, na severovýchodě s okresem Plzeň-jih, na východě s okresem Klatovy.

Počtem obyvatel 59 148 patří mezi nejmenší okresy v rámci ČR. Svojí rozlohou 1140 km² patří mezi okresy středně velké. V okrese je 86 obcí, z nichž 7 má charakter města.

Okres lze charakterizovat jako průmyslově zemědělský s poměrně vysokou zaměstnaností v zemědělství. Po roce 1989 došlo k výraznému nárůstu sféry služeb.

Mezi hlavní odvětví průmyslu patří především strojírenství, těžba dřeva, na kterou navazuje dřevozpracující průmysl, a některé formy průmyslu elektrotechnického. V okrese došlo také k rozšíření textilní výroby.

Zdejší krajina byla poměrně hustě osídlena odedávna. Pozoruhodné jsou nálezy četných sídlišť ze střední doby bronzové, rozložené po celém okrese. V mladší době bronzové bylo na Domažlicku centrum milavečské kultury.

Ze slovanských sídlišť je nejrozsáhlejší a nejznámější hradiště Tasnovice, ležící na návrší s původně románským kostelem svatého Vavřince mezi obcemi Štítary a Tasnovice.

Od konce 9. století protínalo území dnešního okresu několik obchodních cest, spojujících východ a západ Evropy. K nejvýznamnějším dávným přechodům hranic patří nesporně dvě cesty, vedoucí k nám z bavorského Řezna: první šla podél řeky Naaby na Waldmünchen a Klenčí, druhá podél řeky Kouby do Všerubského průsmyku a odtud na Kdyni. Na místě, kde se obě zemské stezky spojovaly, jihozápadně od Domažlic, vznikla už na konci 9. století knížecí celní stanice. Prastará obchodní cesta, jejíž existenci předpokládají některé prameny už v době železné, vedla z Norimberka přes Horní Falc na Bělou, Mutěnin a Poběžovice. Další, takzvaná solná stezka, směřovala opět z Řezna a Horní Falce na Pleš, Pivoň a Poběžovice. Všechny cesty se pak spojovaly v Horšovském Týně a odtud pokračovaly na Plzeň, Prahu a dále přes české země do Polska.

Převážnou část dnešního okresu Domažlice tvoří staré sídelní území, připomínané už v listinách z 11. století.

V posledních letech prošlo Domažlicko řadou rychlých změn. Otevřením státní hranice po listopadu 1989 se stalo tím, čím bývalo odedávna - křižovatkou obchodních a turistických cest. Samo město Domažlice je uváděno na předním místě žebříčku nejnavštěvovanějších měst ČR. Stále více návštěvníků však směřuje i na Horšovskotýnsko a Kdynsko. Region jim nabízí poutavé přírodní scenérie s možností pěší turistiky a cykloturistiky, v zimě zajímavé běžkařské terény. Postupně se rozšiřuje síť ubytovacích zařízení a služeb. Z čeho vybírat mají milovníci historických památek. V okrese jsou dvě městské památkové rezervace (Domažlice, Horšovský Týn), pět vesnických památkových zón (Kanice, Stráž, Trhanov, Klenčí, Pocinovice u Kdyně) a jedna městská památková zóna (Poběžovice).

S památkami, především církevní architektury, se však může návštěvník setkat i mimo tyto celky i v těch nejmenších vsích jako jsou Hora Sv. Václava, Křakov, Mělnice.

Otevřené hranice a zvyšující se turistický ruch se staly impulsem pro rozvoj drobného a středního podnikání. Nové renesance se dočkala už téměř zaniklá lidová umělecká řemesla - hrnčířství, paličkování a vyšívání, výroba dřevěných hraček a suvenýrů ze dřeva.

6. TERITORIÁLNÍ MODEL CESTOVNÍHO RUCHU - HORŠOVSKOTÝNSKO

Horšovský Týn

Město Horšovský Týn s renesančním zámek, kostely a pozoruhodnou historickou zástavbou náleží k památkově nejcenějším místům jihozápadních Čech. Město položené na řece Radbuze bývalo významnou rezidencí pražských biskupů a arcibiskupů. Husité se pokusili katolické město opakovaně obsadit, vždy však bez úspěchu. Od 16. do 1. poloviny 20. století byl Horšovský Týn s rozsáhlým panstvím v majetku šlechtických rodů Lobkoviců a Trauttmansdorffů. K malebnosti místa přispívá především náměstí obklopené historickými domy. Ve středu náměstí stojí kostel sv. Petra a Pavla, jehož věž slouží v sezóně jako vyhlídková věž. V historickém jádru, které je vyhlášeno městskou památkovou rezervací, stojí též bývalý kapucínský klášter a kostel sv. Apolináře. Zámek, který je dnes přístupný šesti prohlídkovými okruhy je vyhlášen národní kulturní památkou. K zámku přiléhá volně přístupný park o rozloze 40 ha, který obsahuje další drobné památkově cenné stavby – loretu a vyhlídkovou věž. Nejznámější kulturní událostí v roce je Anenská pouť, která probíhá každoročně v červenci. Poutní tradice se vztahuje ke kostelu sv. Anny na Vršíčku, který je položen 1 km od města. Horšovský Týn se stylovými restauracemi, obchody a hotely je žádaným cílem turistů i místem, odkud se dají pořádat výlety do širokého okolí. Pozornosti výletníků se těší především lesní komplex Sedmihoří, kterým prochází naučná stezka a cyklotrasa přátelství Horšovský Týn – Nabburg. [Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích]

Domažlice

Přírozeným střediskem Chodska jsou odedávna Domažlice. Leží při říčce Zubřině, protékající Chodskou pahorkatinou. Poprvé je celní a trhová osada Domažlice zmiňována v listině, již kníže Boleslav II. dává v r. 993 tehdy založenému břevnovskému klášteru výnos každého desátého týdne ze cla v Domasicích. (12) Město bylo založené králem Přemyslem Otakarem II. Do počátku 19. století bylo město obehnané hradbami s baštami a přístupné pouze čtyřmi branami. V období českého národního obrození byly Domažlice i blízké Chodsko zpopularizovány v dílech mnoha českých literátů i malířů. Dnes je přeshraniční město opět živým obchodním centrem. Obnoveny byly i známé středeční trhy. Pro historické město je charakteristické náměstí s typickým loubím, které je přerušeno pouze stavbou

děkanského kostela, k níž přiléhá štíhlá válcová věž. Další významnou památkou je Chodský hrad, dnes muzeum Chodska, jehož budova je doplněna druhou válcovou věží. Mimo muzea v Chodském hradu je možné navštívit ještě národopisné muzeum Jindřicha Jindřicha a galerii malířů Chodska, bratří Špillarů. Za letních večerů prochází městem historická postava ponocného, který zpívá svoji charakteristickou píseň. Nejvýznamnější kulturní akcí města jsou tzv. Chodské slavnosti (folklorní festival spojený s tradiční svatovavříneckou poutí), které probíhají každoročně v srpnu. Domažlice se svými restauracemi, penziony a hotely slouží nejen jako výchozí bod do pohraničního území Chodska a Českého lesa, ale též do sousedního Bavorska. Zde, těsně za hranicí, leží město Furth im Wald, v němž se každoročně odehrává známá historická hra „Skolení draka“. [Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích]

Babylon

Babylon, položený 7 km od Domažlic, je nejznámějším rekreačním střediskem na Domažlicku. Zakladatelem vsi i okolních rybníků bylo město Domažlice, které vlastnilo lesy obklopující starou cestu směřující z Domažlic do Bavor. Vznik vísky Babylonu můžeme datovat nejpozději do 70. let 16. století. V této době byl totiž realizován odvážný vodohospodářský projekt, který přivedl do Domažlic vodu z čerchovských hvozdu. Jednalo se o 16 km dlouhý umělý vodní kanál zvaný Teplá Bystrice. Větší část tohoto vodního díla, které prochází obcí Babylon, je dosud zachována. S využitím rybníka Babylon k rekreačním účelům započal na přelomu 19. a 20. století hraběcí rod Stadionů. Také dnes náleží Babylon s rekreačním rybníkem, travnatými plážemi, hotely, restauracemi a kempem k nejznámějším výletním místům jihozápadních Čech. [Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích]

Klenčí pod Čerchovem

Obec leží na úpatí hřebenu Českého lesa, 8 km západně od Domažlic. Privilegovaná chodská ves Klenčí je prvně uváděna roku 1325. Klenčím od pradávna procházela důležitá obchodní stezka, později císařská poštovní silnice, která městečku zajišťovala příjmy z cel, poštovníctví, povoznictví a trhů. V Klenčí se narodili hned tři významní regionální spisovatelé a publicisté: J. Š. Baar, J. Vrba a skladatel J. Jindřich. Také jejich přičiněním se z městečka, oživeného chodskou tradicí, stává vyhledávané letovisko. Po roce 1990 se Klenčí, otevřením hraničního přechodu Lísková – Höll, stává opět významným místem tranzitu. Z místních pamětihodností stojí za zmínku muzeum J. Š. Baara, budova staré pošty a kostel sv. Martina se stadionskou hrobkou, v níž je uložen i známý utlačovatel domažlických Chodů, Wolf Maxmilián Lamingen

zvaný Lomikar. Z Klenčí vychází několik značených turistických cest směřujících na vrchol Haltravy i na nejvyšší vrchol Českého lesa – Čerchov. [Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích]

Trhanov

Ves s Lomikarovým zámekem leží v údolí potoka Čerchovky, 6 km jižně od Domažlic. Ještě v roce 1620 stál v těchto místech pouze Trhanovský mlýn. Teprve v roce 1671 získal okolní pozemky Wolf Maxmilián Lamingen, který zde nechal vybudovat zámek. Ten nazval po chodském hradu v Domažlicích chodským zámekem. Trhanov je dnes živou obcí, která je téměř spojena se sousedním Chodovem. Zámek, ve kterém byla do nedávné doby umístěna galerie bratří Špillarů, je v majetku obce. Z okolí Trhanova se otevírají malebné pohledy na nejvyšší vrchol Českého lesa – Čerchov. [Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích]

Újezd

Obec je jednou z chodských vesnic založených králem k ochraně hranic Českého království. První písemná zmínka je z roku 1325 v privilegiu Jana Lucemburského. V Újezdě se narodil Jan Sladký Kozina, který byl po porážce Chodů v boji proti „Lomikarovi“ roku 1695 v Plzni popraven. Kozinův statek je dnes upraven jako malé muzeum, expozice je zaměřena na rebelii Chodů, rod Sladkých a národopis. Nad obcí na vrchu Hrádek byl roku 1895 postaven Kozinův pomník, který byl odhalen 10 let po vydání Psohlavců Aloise Jiráska za spisovatelovy osobní účasti a je od něj nádherný výhled do kraje. (12)

6.1 Selektivní předpoklady

V rozvoji cestovního ruchu mají selektivní předpoklady primární postavení. Jedině jejich prostřednictvím se mohou využívat podmínky pro cestovní ruch v dané oblasti. (5)

Rozsah práce však neumožňuje analyzovat všechny tyto předpoklady, proto je zmíněno pouze životní prostředí v oblasti.

Životní prostředí

Oblast má vyspělou hospodářskou činnost, jak v zemědělství, průmyslu, stavebnictví, tak i v oblasti obchodu. V regionu se nachází nesčetné množství státních organizací, akciových společností, obchodních společností, družstevních organizací, peněžních organizací a podnikatelů.

Velké zastoupení zde má i školství a zdravotnictví. Kultura má zastoupení ve veřejných knihovnách, kinech, přírodních amfiteátrech. Dále je kultura rozvíjena za pomoci muzea, galerie, střediska pro volný čas dětí a mládeže.

Školství je také hojně zastoupeno a to mateřskými školami, základními školami, středními odbornými učiteli, gymnáziem, střední odbornou školou, speciální školou, základní uměleckou školou a vyšší odbornou školou.

Pro sociální oblast jsou k dispozici domy s pečovatelskou službou a domovy důchodců. Zdravotnictví má k dispozici ambulantní zařízení, nemocnici, ordinace praktických lékařů, zařízení lékařské péče a jesle.

V této oblasti je tedy dobrá životní úroveň a obyvatelstvo má k dispozici velké množství potřebných zařízení.

6.2 Lokalizační předpoklady

Ve vztahu k rozvoji CR mají druhotný význam. Rozhodující postavení zaujímá jeho realizace. (5)

Přírodní podmínky

Horský masiv Českého lesa probíhá při státní hranici se Spolkovou republikou Německo na jihozápadě České republiky, a to od Všerubského průsmyku až k vrchu Dyleň v jižní části Chebska. Přitažlivost tohoto kraje spočívá v protikladech. Na jedné straně je tu již zmíněné a notoricky známé Chodsko, na druhé straně téměř neznámá krajina samotného Českého lesa, kde se rozprostíral zakázaný pohraniční prostor, který byl zpřístupněn až po listopadu 1989. Zvláštní kouzlo tohoto zapomenutého kraje začínají turisté teprve objevovat. Mohutné lesní porosty se střídají s rozlehlými pastvinami a to, že i tady žili lidé, připomínají jen stopy zdí rozpadlých stavení. Celým prostorem vedou příjemné cyklotrasy různé obtížnosti a doporučit lze i pěší turistiku po značených trasách. Milovníky přírody uspokojí také Sedmihoří, ojedinělý krajinný útvar z porfyrické žuly porostlý lesy s bizarními útvary balvanů, skalek a kamenných sutí. Směrem do vnitrozemí nacházíme kraj s četnými svědky pravěkého osídlení v podobě sotva znatelných mohylových polí. Osídlení v historické době dokládají venkovské kostelíky s gotickými, někdy i románskými základy. Mezi nimi vyniká bezesporu unikátní venkovský kostelík v Čečovicích. Příroda regionu je velmi rozmanitá a pestrá. Od horských oblastí Šumavy a Českého lesa na západní hranici s Bavorskem přes vrchovinu šumavského podhůří až ke zvlněnému vnitrozemí, všude

najdete kulturní krajinu s malebnými městečky a vesnicemi, hojností lesů a vodních ploch. Pro kraj jsou typická hluboko zaříznutá údolí řek. Krajina je velmi členitá a návštěvníci zde mohou vidět mnoho zvláštností a jedinečností. Po celý rok lze využít škálu zajímavých možností pro aktivní turistické, rekreační i relaxační vyžití. Lze cestovat autem, veřejnými dopravními prostředky, pěšky, na kole i po vodě. Možností je hodně.

Vodstvo

Důležitou řekou je v této oblasti Radbuza. Patří k ní také dva zajímavé přítoky. Z nich je sice kratší, ale vodnatější říčka Zubřina. Na určitých místech je sjízdná sportovními loděmi. V plochem nezalesněném údolí lemuje říčku několik obcí.

Flora a Fauna

V obecné ochraně přírody jsou problémem neustálé změny a doplňky územních plánů obcí, které maximalisticky rozšiřují průmyslové zóny na úkor zemědělské půdy. Stále přetrvávají důvody pro ohrožení výskytu zvláště chráněných druhů rostlin upouštěním od extenzivního zemědělského hospodaření (sukcese, zarůstání náletovými dřevinami), zalesňováním, změnami vodního režimu a vlivem rybníčního hospodářství. Naopak v územích se soustředěným výskytem upolínu evropského se tento druh rostliny stále šíří díky extenzivnímu zemědělskému hospodaření. Velmi významnou skupinou bioindikátorů čistoty životního prostředí jsou ptáci a obojživelníci. Dlouhodobě nejvíce ohroženou skupinou živočichů jsou právě obojživelníci, a to i vzhledem k intenzivnímu rybníčnímu hospodaření, charakteru dotační zemědělské politiky a ostatním antropogenním vlivům. Např. nejvíce jsou intenzivním chovem ryb ohroženy obojživelníci, z žab především skokan zelený a skřehotavý. S úbytkem přirozeného výskytu ponořených vodních rostlin jsou ohroženy i všechny druhy čolků. Způsob hospodaření v chovu ryb se projevuje negativně i v obsazování těchto rybníků hnízdícími druhy ptáků. Zvýšená eutrofizace, snížená průhlednost i množství bentosu, umělé kolísání hladiny, či nevhodné jarní výlovy omezují možnost k úspěšnému vyhnízdění řady druhů. Tyto vlivy lze vzorově sledovat na obsazování vodních ploch potáplivými druhy kachen (např. polák velký), či potápek (např. potápka roháč). Velmi závažná je situace v hnízdním výskytu břehule říční (úbytek hnízdních možností), kolísající je i četnost obsazených hnízd čápa bílého (stoupající světelné a hlukové znečištění kolem hnízdišť). Těmto druhům věnoval KÚ v roce 2005 zvýšenou pozornost i nemalé finanční prostředky (čáp bílý 60 000 Kč, břehule říční 40 000 Kč). Z vlastních prostředků Plzeňský kraj každoročně finančně podporuje

i projekty na zajištění ochrany biotopů, na obnovu zařízení záchranných stanic, na ochranu některých druhů živočichů (čáp černý, sova pálená). Nařízením vlády ČR byla vyhlášena Chráněná krajinná oblast Český les a koncem roku zřízena i správa této CHKO ve městě Přimda. Bylo započato i s přehlašováním maloplošných zvláště chráněných území – přírodní památka U báby – U lomu byla rozšířena o další geologický útvar.

Společenské podmínky a atraktivita

Krytý plavecký bazén v Domažlicích

Letní středisko Babylon

Podhájí – přírodní koupaliště, autokemp, chatová osada

Domažlické hudební léto (červenec)

Chodské slavnosti – Vavřínecká pout' (srpen)

Anenská pout' – Horšovský Týn (červenec)

Klenčí pod Čerchovem – Národopisná slavnost Výhledy (červenec)

Cyklotrasa Přátelství

Cyklotrasa Domažlice – Furth im Wald

Naučné stezky Po stopách Jiráskovy Lucerny

Po zaniklých sídlech Českého lesa

Sedmihoří

Pout' do Furthu po stopách J. Š. Baara (září)

Kulturně historické památky

Státní hrad a zámek v Horšovském Týně

Zámecký park.

Radnice

Měšťanské domy

Kostel sv. Petra a Pavla

Věž kostela sv. Petra a Pavla

Kostel sv. Apolináře

Kapucínský klášter

Kostel sv. Anny

Chodský hrad v Domažlicích

Domažlická věž

Loubí

Dolní brána

Kostel U svatých

Kostel sv. Martina v Klenčí pod Čechovem

Pomník J. Š. Baara na Výhledech

Muzeum J. Š. Baara

Kozinův pomník v Újezdě

Trhanovský zámek

V příloze č. 2 jsou uvedeny otevírací doby památek, muzeí a galerií.

Slavné osobnosti

Jindřich Šimon Baar

Jindřich Jindřich

Jan Vrba

Možnosti kulturního využití

O kulturní život se v Horšovském Týně stará Městské kulturní zařízení. Pořádá koncerty, divadelní a filmová představení, výstavy, organizuje přednášky, besedy, pořádá kurzy taneční výchovy a jazykové kurzy. Organizuje pravidelný provoz kina. Vytváří podmínky pro zájmovou uměleckou činnost občanů města. Poskytuje některé služby obyvatelstvu i podnikatelům: inzerce, plakátování, pronájem sálů, kina, přístavby. Organizuje a propaguje poutě, slavnosti, výstavy a trhy ve městě.

Muzea

Muzeum Chodska v Domažlicích

Muzeum J. Jindřicha

Muzeum J. Š. Baara v Klenčí pod Čechovem

Kozinův statek v Újezdě

Galerie

Galerie bratří Špillarů v Domažlicích

Pamětní síň Jana Sladkého Koziny v Kozinově rodném statku v Újezdě

Galerie Františka Libala v Klenčí pod Čechovem

6.3 Realizační předpoklady

Doprava

Silniční doprava:

Horšovským Týnem prochází silnice 1. a 2. třídy. Důležitou komunikací je silnice 1. třídy č.26, která směřuje na nedaleký hraniční přechod Folmava a přivádí tak do města zahraniční návštěvníky.

- 1. třídy č. 26 Plzeň – Folmava (hraniční přechod ČR/SRN). Vzdálenost od hraničních přechodů se SRN Folmava a Lísková je asi 20 km, od Plzně 42 km
- 2. třídy č. 193 Domažlice – Horšovský Týn

Železniční doprava:

Do Horšovského Týna je také možné se dopravit po železnici. Zámek je od železniční stanice vzdálen cca. 1 km. Slouží však především k dopravě místních obyvatel než turistů. Železnice se stala již součástí krajiny a udržení provozu na ní mělo být jednou z priorit regionu, který se snaží o trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu.

č. 192 Poběžovice – HT – Staňkov (napojení na mezinárodní trať Praha – Plzeň – Furth im Wald)

Ubytovací a stravovací zařízení

Seznam ubytovacích a stravovacích zařízení je uveden v příloze č. 3 a 4.

Ubytovacího a stravovacího zařízení je v oblasti hojné množství. Zařízení se nacházejí v centrech měst i blízko památek. V oblasti je velký počet restaurací, hotelů, penzionů, ale kempů je bohužel velmi málo, i když prostředí je pro kempy vhodné.

6.4 Historie

Oblast Domažlicka, tak jak ji známe dnes a jak vstoupila do národního povědomí, je pouze jednou částí chodského osídlení západní hranice. Ve středověku tato česká etnografická skupina obývala rozsáhlé území, rozkládající se v pásmu od Domažlic přes Bor a Tachov po Planou.

Na jižním cípu sídlili domažličtí Chodové, obývající v okolí města jedenáct historických privilegovaných vsí: Draženov, Chodov, Klenčí pod Čerchovem, Klíčov, Chodská Lhota, Mrákov, Pocinovice, Postřekov, Stráž, Tlumačov a Újezd.

Za ozbrojenou strážní službu na hranicích byli Chodové odměňováni českými panovníky četnými privilegii, která jim přinášela výjimečné postavení ve feudálním

systému. Nejdůležitější výsadou byla jejich osobní svoboda, poddanství pouze králi. Domažličtí Chodové obdrželi v letech 1325 - 1612 od českých panovníků čtyřicet privilegií, která jim jejich výsady potvrzovala. Měli i vlastní samosprávu, tvořenou rychtáři vsí a purkrabím sídlícím na domažlickém hradě. Svá privilegia si udrželi téměř do konce 17. století.

Těžká strážní služba spojená se stálým nebezpečím nepřátelského vpádu vyžadovala od Chodů bojeschopnost spojenou se statečností a rozhodností. Ve své dlouhé historii také tyto vlastnosti prokázali.

Chodské vsi byly přitom poměrně malé. V každé se počet obyvatel pohyboval do padesáti usedlých a v 16. a 17. stol. se na celém domažlickém Chodsku odhaduje celkem asi 320 hospodářů (s rodinami).

Strážní službě byla přizpůsobena i výstavba vsí.

Jejich dispozice vycházela z potřeby dokonalé obrany, zajišťované malým počtem obránců. Vsi se stavěly buď na svazích, nebo na úpatích kopců, aby byly co nejdále ukryty před nepřítelem vstupujícím do země. Na vrcholcích kopců nad vesnicemi stálo strážní místo, odkud se vysílaly signály o hrozícím nebezpečí (např. na Hrádku nad Újezdem, kde dnes stojí pomník Jana Sladkého Koziny).

Vlastní vsi se skládaly z jednotlivých dvorů kolem prostorné, uzavřené návsi se dvěma přístupovými cestami, které se daly snadno zatarasit a bránit. Obranu dále doplňovaly stodoly a hrazené zahrady ve dvorech.

Každý útok na takto opevněnou vesnici znamenal pro nepřítele vážnou, často nepřekonatelnou překážku, jejíž dobývání přinášelo neúměrné ztráty, zvláště, když ji hájili zkušení a odhodlaní bojovníci.

Přes pozdější zástavby a přestavby si tento základní charakter zachovaly téměř všechny vsi v původní chodské oblasti.

Při této příležitosti je třeba se také zmínit o chodském praporu, který podle vyobrazení Mikoláše Alše a popisu Aloise Jiráska v románu Psohlavci měl mít zobrazenou psí hlavu. Historické prameny z r. 1543 však prokazují, že se Chodové shromažďovali pod praporem, na kterém byl zobrazen pár plstěných bot.

Pro úřední jednání a pečetení listin používali domažličtí Chodové od konce 15. století pečeť s čakanem uprostřed, lemovaným hvězdami, doplněnou nápisem: Chodové z Domažlic.

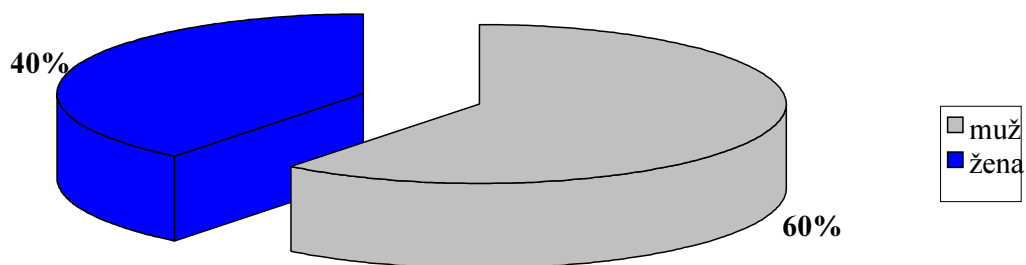
Domažlické Chodsko si dodnes zachovalo svou rázovitost, která je neustále přitažlivá pro své osobité nářečí, bohatý kroj a zvyky.

7. ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU

Tato kapitola se opírá o výsledky dotazníkového šetření. Je zde znázorněno, co vyplynulo z šetření a jaký je tedy současný stav ve zkoumané oblasti.

Graf č. 1 znázorňuje, zda oblast je navštěvovaná více ženami, či muži. Z hlediska pohlaví převažuje skupina respondentů, kterou tvořili muži, neboť 40 % dotázaných tvořily ženy a 60 % muži. Z toho lze usuzovat, že oblast vyhledávají spíše muži a důvodem může být právě příroda a cyklistické trasy, které se zde nacházejí.

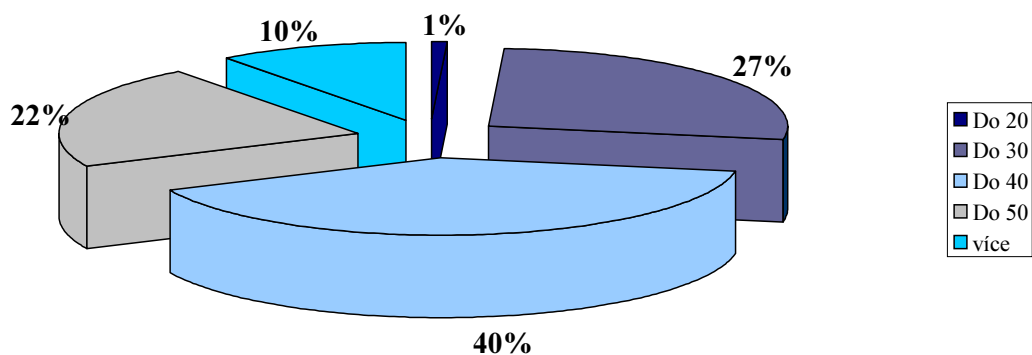
Graf č.1 Struktura návštěvníků podle pohlaví (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 2 znázorňuje věkové rozdělení respondentů. Z hlediska věku bylo nejvíce respondentů ve věku od 31 do 40 let (40%), 27% zaujímali respondenti ve věku od 21 do 30 let, 22% zaujímali respondenti ve věku od 41 do 50 let, 10% zaujímali respondenti nad 51 let a nejméně bylo respondentů ve věku do 20 let (1%). Z grafu lze tedy vidět, že oblast navštěvují turisté převážně ve střední věkové skupině.

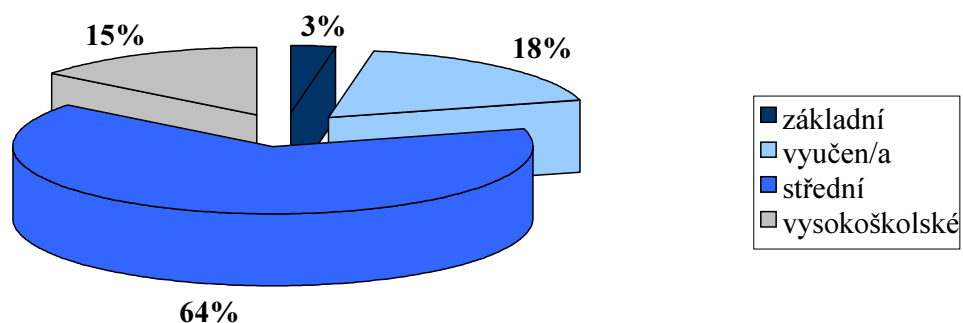
Graf č.2 Struktura návštěvníků podle věku (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 3 znázorňuje jakého vzdělání dosáhli respondenti. Osloveno bylo nejvíce respondentů se středoškolským vzděláním (64 %). Poměrně stejně vyrovnaní byli respondenti s vysokoškolským vzděláním (15 %) a respondenti, kteří jsou vyučeni (18 %), nejméně zaujímali respondenti se základním vzděláním (3%).

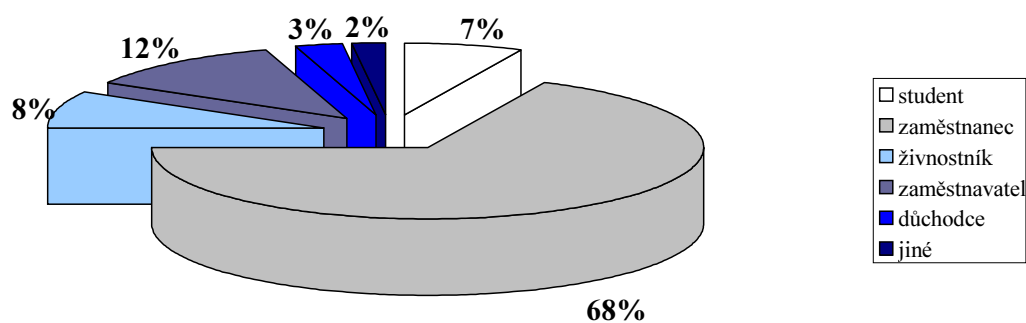
Graf č.3 Struktura návštěvníků podle vzdělání (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 4 znázorňuje jaké zaměstnání měli respondenti. 68 % tvořili zaměstnanci, 12 % zaměstnavatelé, 8 % živnostníci 7 % tvořili studenti a 3 % byli důchodci.

Graf č. 4 Struktura návštěvníků podle zaměstnání (n=144)

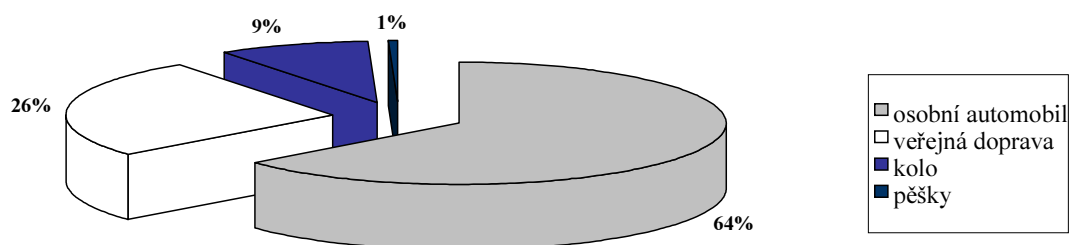

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 5 znázorňuje, jak se turisté do regionu dopravují. Největší zastoupení má doprava osobním automobilem (64%), 26% respondentů přijelo veřejnou dopravou,

9% přijelo na kole a 1% respondentů přišlo pěšky. Tak velké množství dopravy osobním automobilem ukazuje, že dopravní dostupnost v oblasti je na dobré úrovni a že automobilem se zde mohou turisté dostat kamkoliv. Cyklistika s 9% je také velmi uspokojivá. Z toho je vidět, že tato oblast turisty, kteří vyrážejí na kole, velmi přitahuje.

Graf č. 5 Struktura návštěvníků podle dopravy (n=144)

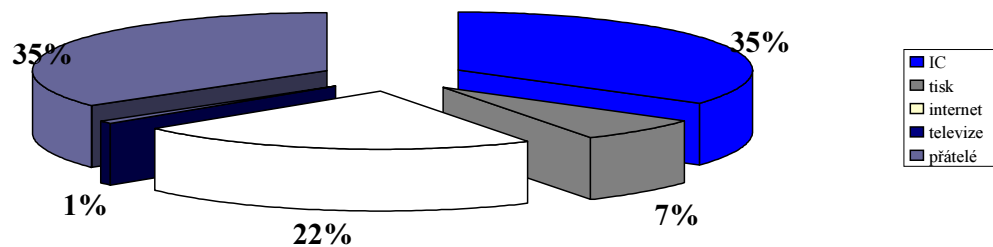

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 6 uvádí, kde se návštěvníci informovali o oblasti Horšovskotýnsko. Stejnou oblíbenost při získávání informací mají přátelé a informační centra (35%), dále jsou

informace získávané z internetu (22%), tisk se na získávání informací podílí 7% a zbytek, tedy 1% zastupuje televize.

Graf č. 6 Informace o turistické trase (n=144)

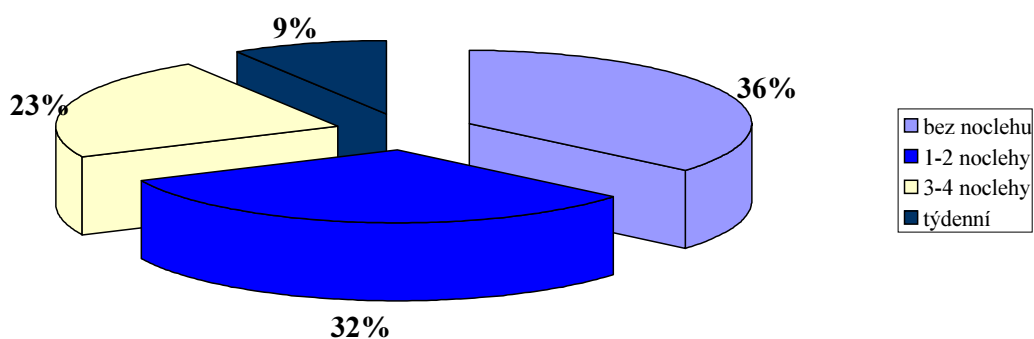

Zdroj: vlastní šetření

Doba pobytu

Graf č. 5 znázorňuje, jak dlouho se respondenti zdržovali v oblasti. Největší podíl na délce pobytu měli ti turisté, kteří se zdrželi bez noclehu (36%), těsně za nimi následovali turisté, kteří zde strávili 1 až 2 noci (32%), 3 až 4 noclehy zde strávilo 23% respondentů a 9% činili, ti turisté, kteří se zdrželi týden. Podle výsledků grafu lze tedy vidět, že oblast je nejvíce využívána bez přenocování. Turisté sem nejvíce jezdí na jednodenní výlety.

Graf č. 7 Délka pobytu (n=144)

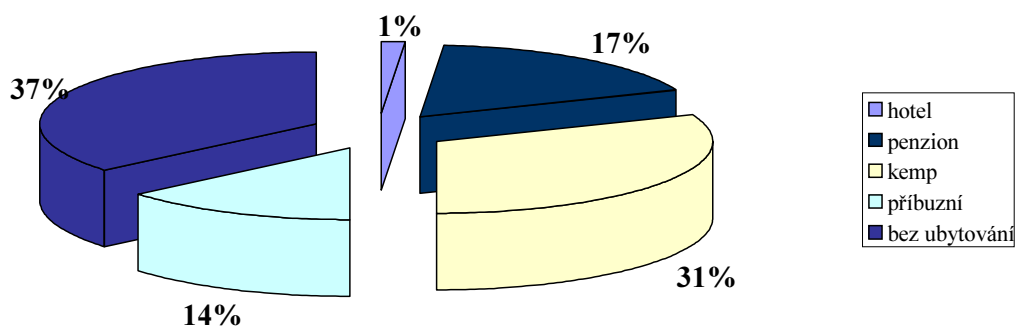

Zdroj: vlastní šetření

Ubytování a stravování

Graf č. 8 znázorňuje, kde se návštěvníci ubytovali. Nejvíce využívali kempy (31%) a penziony (17%), ale největší zastoupení měli ti turisté, kteří nebyli ubytováni nikde (37%). 14% respondentů bylo ubytováno u příbuzných a zbylé 1% bydlelo v hotelu. Je tedy jasné, že nejvíce se objevují turisté, kteří zde stráví jen jediný den, ale když se turisté rozhodnou přenocovat, tak spíše využívají kempy.

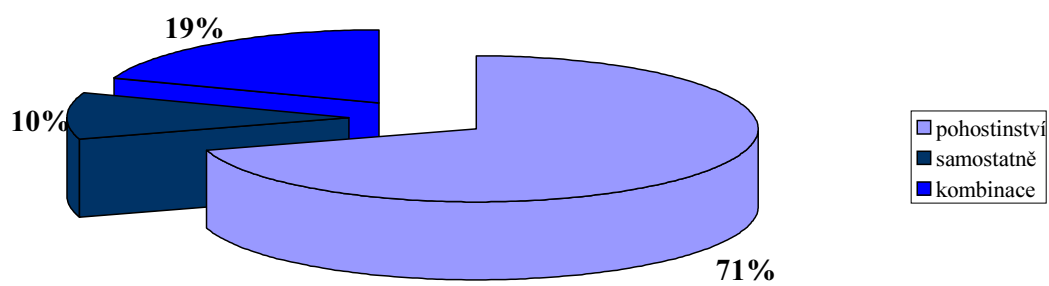
Graf č. 8 Ubytování turistů (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 9 znázorňuje jak se turisté stravovali. Lze vidět, že nejvíce využívali pohostinské služby (71%), 19% respondentů se stravovalo kombinovaně, tedy jak v pohostinství, tak i samostatně. Zbylých 10% respondentů se stravovalo jen samostatně. Pohostinství je tedy hojně využíváno. Znamená to, že u turistů jsou místní restaurace oblíbené a často vyhledávané.

Graf č. 9 Stravování turistů (n=144)

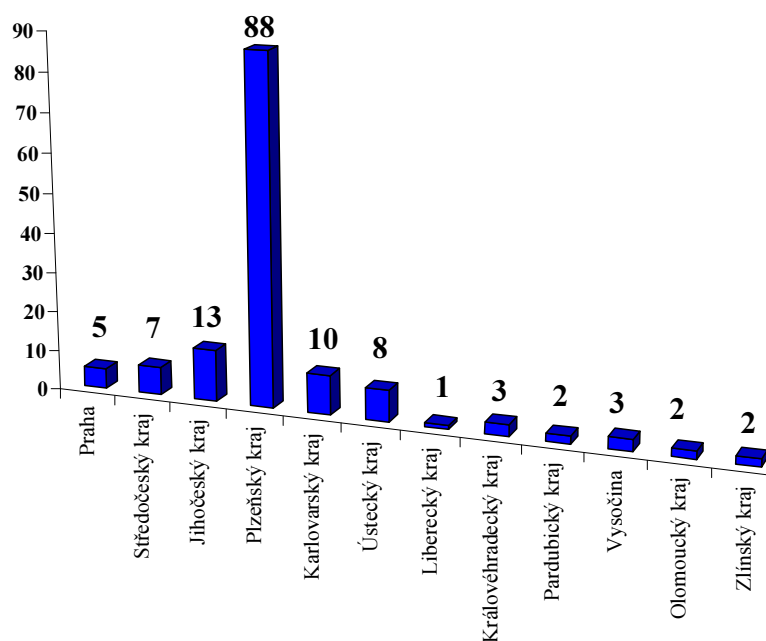

Zdroj: vlastní šetření

Místo trvalého bydliště

Na grafu č. 10 je znázorněno, odkud návštěvníci přijeli do oblasti. V grafu lze vidět, že nejvíce turistů pocházelo z Plzeňského kraje, mnohem méně turistů bylo z Jihočeského, z Karlovarského, z Ústeckého a ze Středočeského kraje. Minimální návštěvnost turistů byla z Prahy, z Královéhradeckého kraje, z Vysočiny, z Pardubického, Olomouckého, Zlínského a z Libereckého kraje.

Graf č. 10 Trvalé bydliště návštěvníků (n=144)

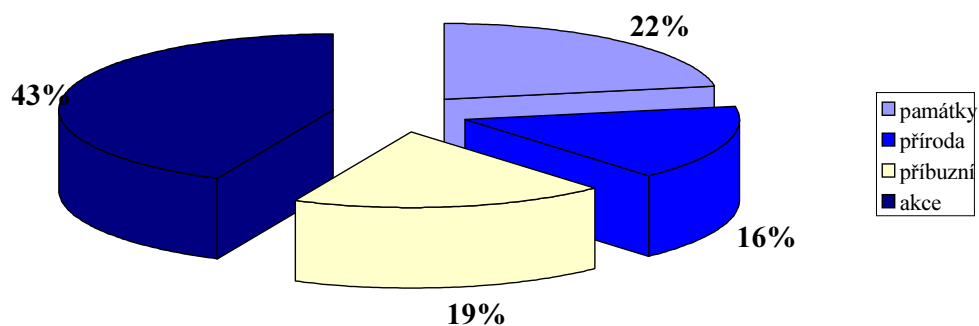

Zdroj: vlastní šetření

Druh cestovního ruchu

Graf č. 11 znázorňuje, z jakého důvodu turisté do oblasti přicestovali. Největší část návštěvníků (43%) přicestovala kvůli nějaké akci, další větší část návštěvníků (22%) kvůli památkám, kvůli přírodě přicestovalo 16% respondentů a zbylých 19% přicestovalo při příležitosti návštěvy příbuzných. Z grafu lze tedy poznat, že největší část přicestovala kvůli akci. To není vůbec překvapením, protože v této oblasti se koná mnoho známých a turisty lákajících akcí. Jako je například Anenská pouť a Chodské slavnosti.

Graf č. 11 Důvod návštěvy (n=144)

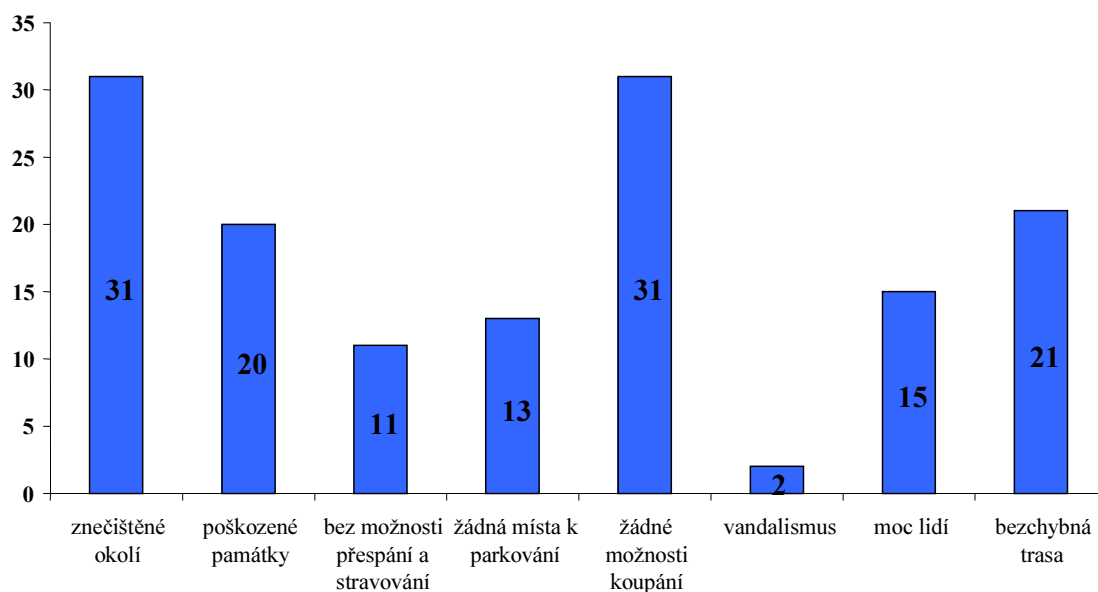

Zdroj: vlastní šetření

Konflikty

Graf č. 12 byl sestaven z názorů turistů na okolí, památky a zda se jim v okolí něco nelíbilo. Většina si myslí, že je znečištěné okolí a nejsou zde, podle jejich názoru žádné možnosti koupání. Další část turistů si myslí, že je vše bezchybné. Část turistů si myslí, že památky jsou poškozené a vadí jim příliš mnoho lidí. Někteří turisté si stěžovali na nedostatek míst k parkování a na nedostatek ubytovacích a stravovacích zařízení. Malá část turistů si stěžovala i na vandalismus.

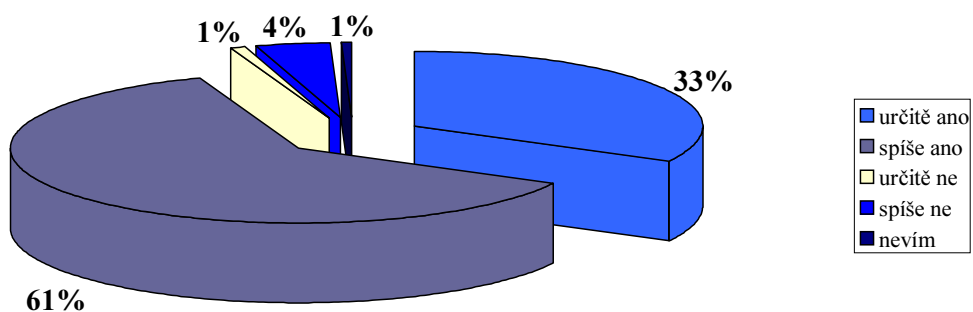
Graf č. 12 Nedostatky turistické trasy (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 13 znázorňuje, zda turisté přemýšlejí o další návštěvě Horšovskotýnska. 61% respondentů odpovědělo spíše ano. 33% respondentů odpovědělo určitě ano. Spíše ne byla odpověď 4% respondentů a určitě ne byla odpověď 1%. Z tohoto grafu lze tedy jistě určit, že Horšovskotýnsko se turistům velmi líbilo a velká část turistů má v plánu se i vrátit.

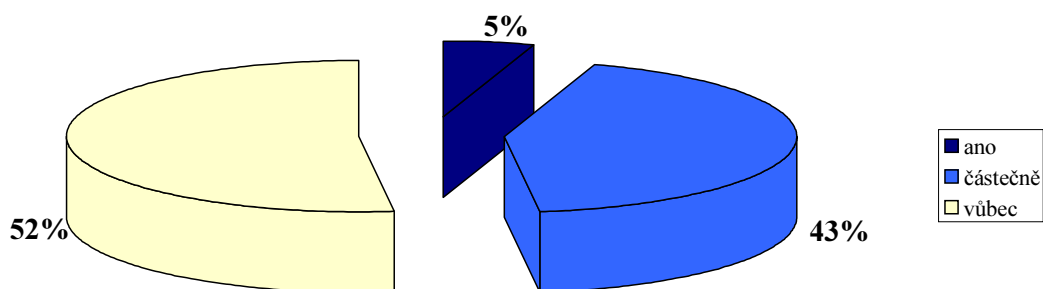
Graf č. 13 Další návštěva turistů (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 14 znázorňuje, zda turisté využívali služby cestovní kanceláře či cestovní agentury při svém pobytu. 52% respondentů služby vůbec nevyužili, 43% respondentů služby využívali částečně a 5% služby využívali. Využití cestovní kanceláře či agentury není v této oblasti ani tolik důležité, protože turisté jsou zde velmi dobře informováni o všem, co je zajímavé a v informačních centrech turistům vždy velmi dobře poradí kvalifikovaní pracovníci.

Graf č. 14 Využití služeb cestovní kanceláře/cestovní agentury (n=144)

Zdroj: vlastní šetření

8. NÁVRHY OPATŘENÍ PRO VYUŽITÍ REKREAČNÍHO PROSTORU

Opatření, které by této oblasti prospělo, je vytvoření cyklotrasy. Tato trasa bude začínat v Horšovském Týně, kde mohou turisté navštívit nespočetné množství památek a jiných zajímavostí. Trasa dále povede do Domažlic, kde je také k dispozici mnoho památek. V této oblasti mají turisté mnoho možností navštívit galerie, muzea, ale také jsou jim zde k dispozici ubytovací a stravovací zařízení. Trasa bude dále pokračovat na Babylon, kde si mohou turisté odpočinout u přírodního koupaliště. Naleznou zde také kemp i možnost stanovat. Od Babylonu bude trasa pokračovat směrem na Klenčí pod Čerchovem. Cesta povede přes Výhledy, kde se nachází pomník Jindřicha Šimona Baara, což byla pro tuto oblast velmi významná osoba. Zde mají turisté hned dvě možnosti k obdivování. První je pomník a druhá je nádherný výhled na celou krajinu. V Klenčí pod Čerchovem si turisté mohou prohlédnout muzeum a obdivovat lidovou architekturu. Dále po trase se turisté dostanou do Trhanova, kde spatří krásnou krajinu a velmi dobře zachovalý zámek. Zde mají možnost navštívit vyhlášenou restauraci. Poslední zastávkou bude Újezd, který je pověstný svojí historií a je proslaven díky Janu Sladkému Kozinovi.

Cílem práce je vypracovat návrh, který by optimalizoval využití rekreačního prostoru. Opatřením, by tedy mohla určitě být tato cyklotrasa, která do oblasti přivede množství turistů, kteří budou chtít poznat kulturu, historii, zvyky a zajímavosti, které se zde nachází.

Ze šetření je tedy jasné, že Horšovskotýnsko je vyhledávanou oblastí pro své památky a přírodu. Oblast je vhodná pro pěší turistiku i pro cykloturistiku.

Problémem se zde může stát nedostatek možností pro rekreační aktivity. Rekreaanti zde mají pro své potřeby pouze dva kempy (Babylon, Podhájí). Bohužel jen jediný kemp je v dobrém stavu. Vhodným řešením by byla modernizace a zlepšení kvality kempů. Oblasti stravování, ubytování a dopravy je zde věnována dostatečná pozornost, takže turisté mohou být spokojeni alespoň s restauracemi a hotely, či penziony, které jim tato oblast nabízí.

Současný stav má oblasti, které je třeba vylepšit, ale to je zase nahrazeno jinými oblastmi, které jsou v dostatečné kvalitě.

9. ZÁVĚR

Oblast Horšovskotýnsko má příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Je turisticky vyhledávanou oblastí, jelikož disponuje velkým množstvím přírodních i společenských atraktivit. Zejména historické, kulturní památky a zajímavosti vytváří přirozené podmínky pro cestovní ruch. Nejcennější památka, která je lákadlem pro turisty je město Horšovský Týn, ve kterém se nachází velké množství historických památek.

Cílem práce bylo vytvoření cyklistické trasy v okolí Horšovského Týna a zhodnocení současného stavu využití tohoto rekreačního prostoru.

Největším potenciálem nabídky cestovního ruchu v oblasti je nezničená příroda, čisté životní prostředí a kouzlo obstojně udržovaných památek. V oblasti je velké množství významných památek a je velmi těžké určit, která by mohla být celonárodně významnou kulturně-historickou atraktivitou.

Oblast je určená spíše pro letní sezónu, jelikož vytváří vhodné podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku. Tento druh cestovního ruchu je v této lokalitě nejvíce preferovaný, ale bohužel jsou omezené podmínky pro typické aktivity letní rekreace, jako je například koupání. V oblasti jsou příležitosti pro aktivity typu rybaření, projížďky na lodkách a vodní sporty, ale vodních ploch určených pro koupání se zde nachází jen v omezeném množství.

Ubytovací a stravovací zařízení se soustřeďuje spíše na návštěvníky, kteří mají za cíl návštěvu centra města, kde se vyskytuje dostatečné množství těchto zařízení a v okolí, kde je nádherná příroda a výborné podmínky pro letní ubytování, se nachází jen pár kempů, ale i ty jsou hojně navštěvované pro své umístění v krásné přírodě.

Údaje potřebné pro zjištění poptávky a struktury návštěvníků byly získány na základě dotazníkového šetření. Výsledkem práce je tedy řešení, které by mohlo tento rekreační prostor vylepšit a tím je tedy cyklistická trasa. Rekreačnímu prostoru by prospěla i modernizace kempů a větší zájem o ochranu památek. Prostoru samozřejmě nejvíce pomohou příchozí turisté, kteří přispějí do rozvoje a zlepšení oblasti. O trase, památkách a jiných zajímavostech mohou turisté sehnat informace lehce v kterémkoliv informačním centru, či na jiném úřadě.

10. SUMMARY

The Horšovský Týn region has got a positive groundwork for the tourist trade development. Its sought after by tourists because it offers a lot of natural and social attractions. Especially the historical and cultural sights and matters of interest create natural conditions for tourist trade. The most valuable sight, a big enticement for tourists, is the town of Horšovský Týn where there is a lot of historical landmarks. The intention of this work was creating of a cycle track in the surroundings of Horšovský Týn and evaluation of the current state of utilization of this recreational space.

The biggest potential of the tourist trade supply in the region is well-preserved nature, fresh environment and the magic of well-kept landmarks. In the region there is a good number of notable sights and it is very hard to determine which of them could be a statewide prominent cultural-socially attraction.

The region fits rather in the summer season because it creates suitable conditions for hiking and cycling. These sort of tourist trade are the most preferred ones in this locality but unfortunately, the conditions for the typical activities of the summer recreation – e.g. bathing – are limited. There are opportunities for the activities like angling, boat trips and waters sports but the number of water sheets intended for bathing is low.

The accommodation and food establishment concentrates rather on the visitors whose aim is visiting the town centre where there is enough of these facilities. In the surroundings not many camps can be found but they are visited abundantly, especially for their placing in the beautiful countryside around.

The data that were necessary for the recognition of the demand and the tourist structure were acquired on grounds of a questionnaire inquiry.

The result of this work is therefore a solution that could improve this recreation space – a cycle track. The recreation space could also benefit by modernisation of camps and a more extensive interest in preservation of monuments. Of course, tourists – who conduce to the development and the improvement of the area – will help the most. Any information about the region's matters of interest will be available in any information centre or at other offices.

11. POUŽITÉ ZDROJE

Seznam literatury:

- 1 - BĚLOHLÁVEK M. (1985): Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku – Západní Čechy. Nakladatelství Praha, Praha.
- 2 - GRÝC S., KUNEŠ V., THOMAYER L. (2005): Paměť domů. Město Horšovský Týn.
- 3 - GRÝC S., KUNEŠ V., THOMAYER L. (2002): Žili v Horšovském Týně. Město Horšovský Týn
- 4 - HESKOVÁ M. (1997): Cestovní ruch. Fakulta managementu Jihočeské univerzity v Jindřichově Hradci.
- 5 - HRALA V. (2001): Geografie cestovního ruchu. Idea Servis, Praha.
- 6 - KIRÁL'OVÁ A. (2003): Marketing a destinace cestovního ruchu. Ekopress, Praha.
- 7 - KOUTNÁ J. (2002): Klenčí pod Čerchovem. Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích.
- 8 - KUMPERA J. (2002): Řeky a říčky Plzeňského kraje. Ekostar, Plzeň.
- 9 - MALÁ V. (1999): Cestovní ruch – vybrané kapitoly. VŠE, Praha.
- 10 - MALÁ V. (2002): Základy cestovního ruchu. VŠE, Praha.
- 11 - PÁSKOVÁ M., ZELENKA J. (2002): Cestovní ruch – výkladový slovník. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.
- 12 - PODHORSKÝ M. (2004): Plzeňský kraj. Freytag & Berndt, Praha.
- 13 - PROCHÁZKA Z., KONDRYS A. (1998): Horšovskotýnsko – Historicko – turistický průvodce č. 9. Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích.
- 14 - PROCHÁZKA Z., KRČMÁŘ L., SOUKUP J. (2004): Zničené kostely – Průvodce historií západních Čech č. 14. Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích.
- 15 - PROCHÁZKA Z., SVOBODOVÁ Z. (2001): Po skrytých stezkách Domažlicka. Nakladatelství MH Beroun a Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích.
- 16 - PROCHÁZKA Z., ZEMANOVÁ M. (1988): Rýzmbek. Plzeň.
- 17 - SEDLÁČEK A. (1893): Hrady, zámky a tvrze království českého. Nakladatelství Františka Šimáčka. Praha.
- 18 - ŠRAIL P. (1995): První průvodce domažlickým pohostinstvím. MKS Domažlice.
- 19 - ŠTRAUB M., LENKOVÁ J. (2005): Tajemné podzemí – 3. díl – západní Čechy. Regia, Praha.
- 20 - VRBA J. (1926): Domažlice a Chodsko. Nakladatel Edvard Fastr, Louny.

21 - VURM B. (2003): Krásy a tajemství České republiky – Plzeňský kraj. Praga Mystica, Praha.

SYNEK M., SEDLÁČKOVÁ H., VÁVROVÁ H. (2002): Jak psát diplomové a jiné písemné práce. VŠE, Praha.

Ostatní zdroje:

Městské kulturní středisko Domažlice

Státní okresní archiv Domažlice

Informační centrum v Horšovském Týně

Nakladatelství Českého lesa v Domažlicích

Internetové stránky:

www.domazlice.cz

www.idomazlice.cz

<http://chodsko.hyperlink.cz>

www.isumava.com/domazlice.html

www.sumava.net/chodsko

www.mesto-domazlice.cz

www.pruvodce.com/domazlice

www.pruvodce.com/horsovskytytn

www.svazekdomazlicko.cz

www.hrady-zamky.cz

12. SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 – Struktura návštěvníků podle pohlaví	28
Graf č. 2 – Struktura návštěvníků podle věku.....	29
Graf č. 3 – Struktura návštěvníků podle vzdělání.....	30
Graf č. 4 – Struktura návštěvníků podle zaměstnání	30
Graf č. 5 – Struktura návštěvníků podle dopravy	31
Graf č. 6 – Informace o turistické trase	32
Graf č. 7 – Délka pobytu	33
Graf č. 8 – Ubytování turistů	34
Graf č. 9 – Stravování turistů.....	35
Graf č. 10 – Trvalé bydliště návštěvníků	36
Graf č. 11 – Důvod návštěvy	37
Graf č. 12 – Nedostatky turistické trasy	38
Graf č. 13 – Další návštěva turistů.....	39
Graf č. 14 - Využití služeb CK/CA.....	40

13. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník

Příloha č. 2 – Otevírací doby

Příloha č. 3 – Seznam stravovacích zařízení

Příloha č. 4 – Seznam ubytovacích zařízení

Příloha č. 5 - Mapy

Příloha č. 6 – Fotogalerie

14. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Dotazník

Katedra cestovního ruchu Zemědělská fakulta JU

Dobrý den, jmenuji se Jana Švarcová, jsem studentkou Jihočeské univerzity. Následující dotazník je součástí bakalářské práce v rámci vytvoření turistické stezky v okolí Horšovského Týna. Mohu Vás požádat o zodpovězení několika otázek? Zabere to jen pár minut a pro mou práci je to zásadní. Vaše odpovědi jsou striktně anonymní.

1. Odkud jste přijel/a? _____
2. Jakým způsobem jste sem přicestoval/a?
osobním automobilem veřejnou dopravou na kole pěšky jinak _____
3. S kým jste sem přicestoval/a?
sami s partnerem s rodinou s přáteli
4. Byl/a jste zde již někdy dříve?
ANO x NE pokud ANO, kolikrát: _____
5. Z jakého důvodu jste navštívil/a tuto turistickou trasu?
 - a) kvůli kulturně – historickým památkám
 - b) kvůli přírodě
 - c) při příležitosti návštěvy příbuzných
 - d) kvůli společenským akcím, které se konají v okolí
6. Využil/a jste pro zabezpečení svého pobytu placených služeb některé cestovní kanceláře nebo agentury?
ano, koupený celý pobyt ano, jen určité služby ne
7. Kde jste získal/a informace o turistické trase?
 - a) z informačního centra
 - b) z cestovní kanceláře/agentury
 - c) z tisku/letáků
 - d) z internetu
 - e) z televize/rozhlasu
 - f) od známých/příbuzných
 - g) jiné – uveďte: _____
8. Jak dlouhý je váš pobyt?
 - a) jednodenní, bez noclehu
 - b) víkendový, 1 až 2 noclehy
 - c) několikadenní, 3 až 4 noclehy
 - d) týdenní
 - e) kolik _____

OTOČTE →

9. Jak jste zde ubytován/a?

- a) v hotelu
- b) v motelu
- c) v penzionu
- d) na ubytovně
- e) v kempu (chata, stan)
- f) u známých/příbuzných
- g) nejsme zde ubytováni

10. Jak se zde stravujete?

využíváme pohostinské služby stravujeme se sami kombinace obou

11. Co v okolí považujete za nejzajímavější?

12. Co by jste vytkl/a turistické trase?

- a) okolí je znečištěné
- b) památky jsou poškozené
- c) trasa je příliš náročná
- d) nejsou v okolí žádné možnosti přespání, či stravování
- e) nedostatek míst k parkování
- f) nedostatek veřejných míst ke koupání
- g) vandalismus
- h) přeplnění lidmi
- i) nic, trasa je vyhovující
- j) jiné – uveďte: _____

13. Uvažujete o další návštěvě?

určitě ano spíše ano určitě ne spíše ne nevím

14. Jaké zajímavosti jste už během této dovolené navštívil/a a které ještě navštívit hodláte?

Poslední otázky jsou pouze pro statistické hodnocení.

Věk: _____ **Pohlaví:** muž/žena

Vzdělání: základní vyučen/a střední vysokoškolské

Zaměstnání: student zaměstnanec živnostník zaměstnavatel důchodce

jiné _____

Děkuji za spolupráci při vyplňování dotazníku a přeji příjemný pobyt.

Příloha č. 2 – Otevírací doby

Otevírací doba Domažlické věže		
od 1. května do 30. září		
PO – SO	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
NE		12:00 – 17:00

Zdroj: www.domazlice.cz

Otevírací doba pamětní síně Jana Sladkého Koziny	
od 15. května do 30. září	
ÚT - NE	9:00 – 17:00

Zdroj: www.domazlice.cz

Otevírací doba národopisného muzea Jindřicha Jindřicha		
od 1. května do 30. září		
PO - SO	9:00 – 12:00	13:00 – 16:00
od 1. října do 30. dubna		
PO - PÁ	9:00 – 12:00	13:00 – 15:00

Zdroj: www.domazlice.cz

Otevírací doba Chodského hradu		
od 15. dubna do 15. října		
ÚT - NE	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
od 16. října do 14. dubna		
PO - PÁ	10:00 – 12:00	13:00 – 15:00

Zdroj: www.domazlice.cz

Otevírací doba kostela sv. Petra a Pavla		
od 1. července do 31. srpna		
ÚT - NE	9:00 – 12:00	13:00 – 16:00

Zdroj: www.horsovskytn.cz

Otevírací doba zámku v Horšovském Týně		
Duben	soboty, neděle, svátky	9:00 – 16:00
Květen	denně kromě pondělí	9:00 – 16:00
Červen – Srpen	denně kromě pondělí	9:00 – 17:00
Září	denně kromě pondělí	9:00 – 16:00
Říjen	soboty, neděle, svátky	9:00 – 15:00
od 26. prosince do 1. ledna	denně bez příplatku	10:00 – 15:00

Zdroj: www.horsovskytn.cz

Otevírací doba galerie Bratří Špillarů		
od 15. dubna do 14. října		
PO – PÁ	9:00 – 12:00	13:00 – 16:00
od 15. října do 15. dubna		
PO - SO	9:00 – 12:00	13:00 – 16:00

Zdroj: www.horsovskytn.cz

Otevírací doba muzea Jindřicha Šimona Baara		
Květen až Září		
ÚT – SO	9:00 – 12:00	13:00 – 16:00
NE	9:00 – 12:00	13:00 – 15:00

Zdroj: www.horsovskytn.cz

Otevírací doba Kozinova statku v Újezdě	
od 15. května do 30. září	
ÚT - NE	9:00 – 17:00

Zdroj: www.horsovskytn.cz

Příloha č. 3 – Seznam stravovacích zařízení

Název stravovacího zařízení	Adresa
Restaurace Amaretto – TEX MEX	ul. 5. května 15, Horšovský Týn 346 01
Restaurace AKVA BAR	Husovo nám. 58, Horšovský Týn
Restaurace bistro Radbuza	Dr. E. Beneše 13, Horšovský Týn
Restaurace Na Rozcestí	Husovo nám. 56, Horšovský Týn
Restaurace Kobra bar	nám. Republiky 105, Horšovský Týn
Pizzerie Ve Dvoře	Littrowa 120, Horšovský Týn
Restaurace Šumava	nám. Republiky 11, Horšovský Týn
Zámecká restaurace	nám. Republiky 1, Horšovský Týn
Občerstvení Sauna	Babylon 132, Domažlice 344 01
Pizzeria – Restaurant Babylon	Babylon, Domažlice
Restaurace Chodský hrad	Chodské nám. 96, Domažlice
Restaurace Chodská rychta	Msgre. B. Staška, Domažlice
Restaurace – pizzerie Konšelský šenk	Vodní 33, Domažlice
Restaurace Maštal v podhradí	Jiráskova 42, Domažlice
Restaurace U Kocoura	Havlíčková 149, Domažlice
Restaurace U Krbu	Poděbradova, Domažlice
Restaurant Sokolský dům	nám. Míru 121, Domažlice
Pizza Café Restaurant	303, Klenčí 345 34
Restaurace U sv. Jána	11, Trhanov 345 33
Restaurant Hamr	38, Trhanov

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 4 – Seznam ubytovacích zařízení

Název ubytovacího zařízení	Kapacita lůžek
Hotel Gurmán, Horšovský Týn	19
Hotel Šumava, Horšovský Týn	20
Hotel Kalous, Domažlice	52
Hotel Restaurace Sokolský dům, Domažlice	37
Hotel Lesana, Pec, Domažlice	46
Hotel Game, Klenčí pod Čerchovem	70
Hotel Haltrava, Klenčí p.Č.	52
Hotel Výhledy, Capartice	80
Hotel Praha, Babylon	103
Hotel Bedrníček, Babylon	40
Hotel Bohmann, Babylon	25

Zdroj: Svazek obcí Chodská liga

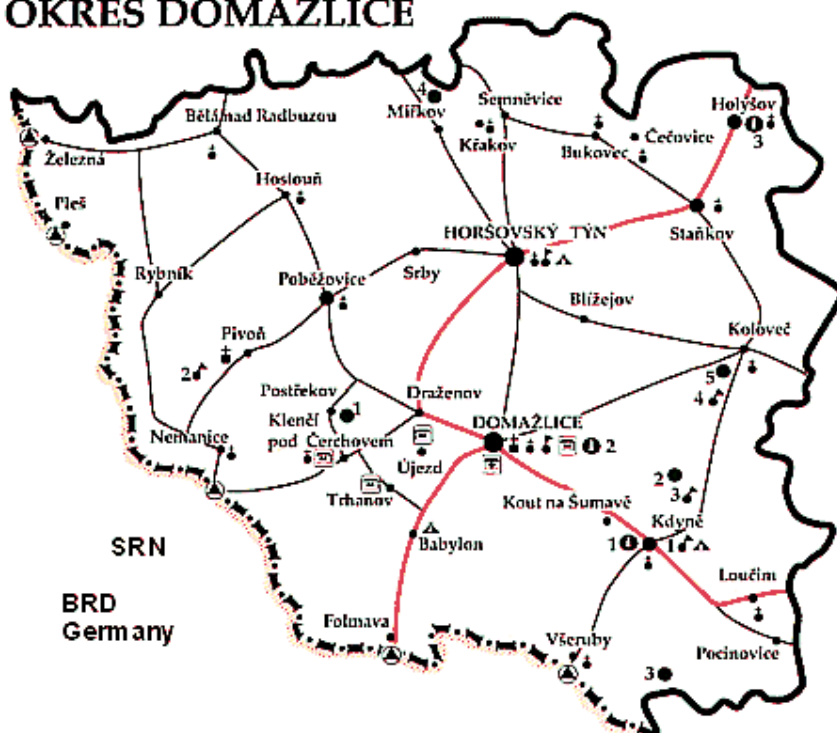
Pension AKVA bar, Horšovský Týn	12
Pension Soňa Braunová, Horšovský Týn	8
Pension Josef Příbek, Horšovský Týn	8
Pension REPROSPEC, Horšovský Týn	5
Pension Antonín Tábořský, Horšovský Týn	7
Pension Tiffany, Domažlice	16
Pension Konšelský šenk	22
Pension Viola	15
Pension Vila Daniela, Klenčí pod Čerchovem	30
Pension Hamr Restaurant, Hamr	10
Apartmány Vila, Babylon	8
Apartmán, Hamr	5
Ubytování v soukromí Fiala, Horšovský Týn	4
Ubytování Soňa Braunová	9
Ubytování Marie Fialová	4
Ubytovna Stuha, Horšovský Týn	10

Ubytovna Střelnice, Domažlice	25
Ubytovna Šobr Miloslav, Domažlice	10
Rekreační zařízení Zámek Trhanov	90
Autokemp, veřejné tábořiště a koupaliště Podhájí, Horšovský Týn	100
Autokemp Babylon	170
Chatová osada Srub, Babylon	90

Zdroj: Svazek obcí Chodská liga

Příloha č. 5 – Mapy

OKRES DOMAŽLICE

Zdroj: www.domazlice.cz

Příloha č. 6 – fotogalerie

Zámecký park

Zámek v Horšovském Týně

Kostel sv. Petra a Pavla v Horšovském Týně

Pomník Jana Sladkého Koziny v Újezdě

Trhanovský zámek

Domažlická věž

Výhledy nad Klenčím s pomníkem J. Š. Baary

Anenská pouť v Horšovském Týně

